

NA VČERAŠNJI SEJI OBČINSKEGA SVETA V NABREŽINJ

Kriza v devinsko-nabrežinski občini Svetovalci KD zapustili sejno dvorano

Do preloma je prišlo pred glasovanjem za sestavo nove gradbene komisije - Kaže, da demokristjani nasprotujejo prisotnosti komunističnega predstavnika v komisiji

Na včerajšnji seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je prišlo do hudega preloma v večinski koalicijski. Člani demokristjanske svetovalske skupine očitno niso bili pripravljeni na glasovanje za izvolitve članov občinske gradbene komisije in so, potem ko so ostali svetovalci zavrnili njihovo zahtevo za prekinitev seje, zapustili sejno dvorano. Priznili se jim je socialdemokratski svetovalec.

Ko je zupan dr. Legiša dal na komisiji prof. Roberta Costo. Tudi svetovalec Brezigar (SSL) je nasprotoval odločitvi te točke dnevnega reda. Dejal je, da gre za izredno sejo in bi morali biti vsi pripravljivi na razpravo, o čemur pa omenil, da je bila obnovitev gradbene komisije na dnevnem redu prvič že na seji 14. marca 1972, a so z njo vedno odlašali. Svetovalec Colja (PSI) je prav tako ostro nasprotoval odločitvi, medtem ko je Zanevra (PSDI) izjavil, da se bo vzdržal glasovanja, ker da so problemi preveč zapleteni in političnega značaja.

Zupan dr. Legiša je dal predlog na glasovanje. Sam se je, kot predsednik gradbene komisije, vzdržal; za Parentinovo predlog je glasovalo vseh 8 demokristjanskih svetovalcev in, kljub glasovni izjavi, da se bo vzdržal, tudi socialdemokrat; proti so glasovali vsi ostali: 6 komunistov, 2 predstavnika SSL in 6 bo socialistov. Predlog je bil torej zavrnjen, zaradi česar je Parentin povabil demokristjanske svetovalce, naj zapustijo sejno dvorano. To so tudi storili, sledil pa jim je socialdemokratski svetovalec.

Po kratkem posvetu z načelniki svetovalskih skupin je zupan dr. Legiša pred na plozno dvorano ugotovil, da je zaradi odsotnosti najštevilnejše komponente večinske koalicije prišlo do krize. Zato je prekinil sejo.

Obdor za proslavo bazoviških žrtve sporoča, da bo dne

6. septembra ob 17. uri ob 43. obletnici ustrelitve Bidovca, Marušiča, Miloša in Valentiča.

POLAGANJE VENCEV

v počastitev njihovega spomina na grob mučenikov na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu.

9. septembra ob 15. uri pa bo na mestu ustrelitve, pri spomeniku na bivšem strelišču v Bazovici, kratka

SPOMINSKA PROSLAVA

pred začetkom svečanosti odkritja novega spomenika padlim za svobodo.

diskusijo tretjo točko dnevnega reda, izvolitve članov nove gradbene komisije, se je najprej javni k besedi svetovalec Parentin (KD), ki je prošil za desetminutno prekinitev. Kljub negotovanjem svetovalca Markovića (KPI), je zupan na to privolil. Po prekinitvi je zopet spregovoril Parentin, ki je dejal, da Krščanska demokracija ni pripravljena na to razpravo in predlagal, naj bi to točko dnevnega reda prenesli na eno izmed prihodnjih sej. Temu predlogu je najprej ostro nasprotoval posl. Škerk, ki je dejal, da skuša KD onemogočiti komunistom, da bi imeli svojega predstavnika v gradbeni komisiji. To vedenje je ocenil za nesramno in poudaril, da je KPI predlagala za svojega zastopnika v gradbeni

Seja izvršnega odbora SKGZ

V ponedeljek se je v Trstu sestala izvršna odbor Slovenske kulturne - gospodarske zveze. Na svoji prvi seji po letnih počitnicah je okoližno petdeset članov zveze, delovne in javne komisije in nekaterih članic ter se še zlasti zadržal pri ugotovitvi, ki izhaja iz pogovornih predstavnikov zveze s strankami ustanovnega loka pred delnimi volitvami, da so potrebni novi koraki v Rimu, da bi napredovala naša stvar o globalni zakonski zaščiti, kakor to izhaja iz zakonskih osnutkov strank in dokumentov organizacij.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Člani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

Clani izvršnega odbora so prouči-

li doslej opravljeno delo v zvezi s proslavo 100-letnice političnega društva Edoardo Mattei in možnosti proslave 30-letnice osvoboditve in 20-letnico ustanovitve SKGZ, ki bo prihodnje leto.

Govor je bil tudi o gorskih skupnostih, zaščiti Krasa, upravljanju narodne imovine, odprtju strokovnega zavoda v Trstu in o akciji za gradnjo kulturnega doma v Gorici. Na seji, ki jo je vodil predsednik Boris Race in na kateri je o neuresničeni sklepih in načrtih spregovoril tajnik dr. Darij Capin, so bile glede obravnavanih vprašanj porazdeljene odgovornosti med posamezne načelnike komisij in članov izvršnega odbora.

Pred tem je občinski svet razpravljal še o nekaterih vprašanjih, o čemer bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

STANJE V NAŠEM MESTU NE VZBUJA NOBENE ZASKRBLJENOSTI

«Zdravstveni vrh» na prefekturi sprejel nove preventivne ukrepe

Včeraj je prispevala v Trst večja pošiljka cepiva proti koleri Naval na občinski higienski urad v Ul. Torino

Včeraj jutro so v našem mestu začeli cepiti proti koleri vse tiste, ki so namenjeni v države, kjer zadržujejo mednarodno potrdilo o cepljenju proti koleri - «rumeno knjizico» - in tiste, ki so najbolj izpostavljeni nevarnosti okuženja. V Trstu so namreč pripeljali večjo količino cepiva proti koleri vrste «berna», ki so dodelili higienskemu uradu, pokrajinskim laboratorijem za higieno in bolnišnicam.

Največ ljudi se je prijavilo v občinskem higienskem uradu v Ul. Torino, kjer se je že kmalu po 8. uri zbrala precejšnja množica. Pri približno tisoč ljudi je potrdilo, da so cepljeni v vrsti dokler niso ob 14. uri zaprli ambulanto. Do takrat so ceplili več sto oseb, ostali pa se bodo morali povrniti danes jutraj.

Cepivo vsak delavnik od 8. do 14. ure in za sedaj cepijo samo tiste, ki imajo potni list in potrdilo, da morajo na potovanje.

V okviru preventivnih ukrepov, da se v Trstu ohranijo higienski pogoji,

je bil na prefekturi pravcar «zdravstveni vrh», katerega so se udeležili prefekt Di Lorenzo, kvestor D'Anchise, poveljnik karabinierjev polkovnik Marzella, pokrajinski zdravnik dr. Rubino, pokrajinski živinodar zdravnik dr. Tomatis, občinski zdravnik dr. Fabiani, zdravnik Botteghelli in Hrvatini, kot predstavnika ravnateljstva splošnih bolnišnic, ravnatelj otroške bolnišnice «B. Garofolo» dr. Maras, dr. Bartoli za ravnateljstvo bolnišnice za pljučne bolezni pod Obeliskom, ravnatelj bolnišnice pri Magdaleni dr. Konecny, predstavnik deželnega odborništva za zdravstvo dr. Raimondi.

Na tem «vrhu» so preučili najprej zdravstveno - higiensko stanje v Trstu in še posebej potek bolezni v črvesjavi. Splošna ugotovitev je bila, da je stanje v našem mestu povsem normalno in ne vzbuja zaskrbljenosti.

Za vsak primer pa so upravam bolnišnic svetovali, naj odslej skrbno pregledajo bakteriološko stanje vseh, ki bi kazali simptome črvesnih obolenj. Doselej so vsi taki izvidi dali negativne rezultate.

Prav tako so na sestanku sklenili, da v Trstu okrepijo službo mestne čistoče, nadzorstvo nad prodajo hrane, v kopalnicah in boj proti mrčesu.

Luško poveljstvo je poleg prepovedi nabiranja in uživanja školjk, prepovedalo tudi zasebni ribolov v pristanišču in Tržaškem zalivu nasploh. Prav tako bodo odslej strožje nadzorovali in preprečevali nabiranje školjk izven umetnih gojišč.

Vsekakor pa vsakršni okužbi način boja proti vsakršni okužbi nacija osebna higiena: umivanje rok, uživanje znoj prekuhane zelenjave, skrbno pranje sadja, pri čemer se priporočajo dezinfekcijska sredstva.

Na sestanku so razpravljali tudi o smotni uporabi razpoložljivih dveh cepiva proti koleri. Doselej je bilo cepljeno bolniško osebje, vsebje v luki in občinskih službah, včeraj pa tudi nekaj sto meščanov, ki potujejo v inozemstvo.

Zdravstvene oblasti v Trstu bodo v najkrajšem času poskrbele, da se v Trstu ustvari zadostna zaloge kemikalij in antibiotičnih zdravil, ki služijo pri preventivi, kakor tudi pri zdravljenju infektivnih bolezni.

Promet na mejnih prehodih z Jugoslavijo je bil včeraj precej manjši kot v prejšnjih dneh predvidevanje, da bo v Trstu stare mitnice svojimi državljanom ne dovolijo potovati v Italijo s potnimi listi, če niso cepljeni. Zaradi tega je bilo tudi po mestnih ulicah znatno manj avtomobilov z jugoslovansko registracijo.

Z današnjim dnem

Ul. Roma enosmerna

Danes jutraj je začela veljati nova prometna ureditev po Ul. Roma, ki bo odslej enosmerna. Po Ul. Roma bodo avtomobili in druga vozila lahko vozila samo v smeri od Ul. Ghega proti Korzu. Prvi del ceste — od Ul. Ghega do Ul. Milano — je že enosmerna, z novim odlokom pa bo vsa središnja ulica postala «mestna arterija» za hitreje pretakanje vozil skozi mestni center. Ukrep spada v vrsto posebnih prometnih ukrepov, s katerimi bo promet v našem mestu popolnoma preurejen.

V kratkem bodo uvedli enosmerno vožnjo tudi po Korzu od Borzovega trga proti Goldonijevemu trgu, po Ul. Carducci od Stare Mitnice proti Oberdankovemu trgu in sodejda preuredili vozilna v Goldonijevem trgu, Trgu S. Giovanni in pri Portičih. Na Trgu stare mitnice bodo tudi odstranili avtobusno postajo, saj prihaja sedaj do precejšnjih zastojev zaradi potniških avtobusov, ki obračajo prav sredi tega pomembnega vozlišča. V kratkem bodo vsi avtobusi peljali do glavne avtobusne postaje na Trgu Libertà.

Zaradi današnje spremembe v Ul. Roma bodo avtobusi prvo in štev. 17 začasno vozili po Ul. XXX otobora od Korza do Ul. Carducci. Po bodo dokončana dela v Ul. Filizi in v Ul. Spiridione, bodo avtobusi vozili po teh dveh ulicah,

KRATKO ZASEDANJE DEŽELNEGA ZBORA FURLANJE-JULJSKE KRAJINE

Z izvolitvijo Bertolija in Cociannija zaključeno imenovanje deželnega odbora

Prihodnja seja bo 1. oktobra - Svetovalci niso volili članov nekaterih komisij, ker se načelniki skupin še niso dogovorili

Včeraj dopoldne se je deželni svet sestal na izredno kratki seji, na kateri je z večino 36 glasov (nekaj svetovalcev levosredinske koalicije je uopravičeno manjkalo) izvolil dva nova «namestnika odbornika», ki jih predvideva programski sporazum in pa nedavno sprejeti zakon o reorganizaciji deželne uprave. S tem glasovanjem je dejansko zaključena faza imenovanja nove deželne vlade Furlanije - Juljske krajine, ki jo — poleg predsednika dr. Antonia Comellija — sestavlja deset odbornikov in štirje namestniki.

Svetovalci so na predlog odbora izvolili za nova namestnika odbornika demokristjana Giovannija Cociannija iz Gorice, in socialdemokrata Renata Bertolija iz Vidma.

Ko je predsednik deželnega sveta dr. Alfredo Berzanti prebral izid volitev, se je zahvalil svetovalcem in napovedal, da ostale točke dnevnega reda, se pravi imenovanje članov nekaterih komisij in strokovnih odborov, odpadajo, ker se načelniki svetovalskih skupin še niso dogovorili o kandidaturah. Svet je nato zasedel nekaj minut za zaprtimi vrati, nakar so se člani zbora razšli. Prihodnja seja bo, po napovedi predsednika Berzantija, prvega oktobra.

Takoj po izvolitvi zadnjih dev odbornikov («namestniki» so namreč le formalno), je predsednik deželne vlade odv. Antonio Comelli razdelil vsakemu izvoljenemu članu, v kateri zadržuje, da bo z ustreznimi pooblastilnimi akti dodelil zadnjima dvema odbornikom pristojnosti, za katere so se dogovorile stranke leve sredine. Tako bo Renato Bertoli vodil resor za šport, rekreacijske dejavnosti in za vprašanja mladine, Gino Cocianni pa resor za javne prevoze ter osebje deželne uprave.

Giovanni (Gino) Cocianni se je rodil 1. 1927 v Gorici, kjer sodeluje že dalj časa v javnih uravah. Za deželnega svetovalca je bil izvoljen v vseh treh mandatih dohob, ko je bil v prejšnjih Berzantijevih deželnih vladah za odbornik za načrtovanje, predsednik prve stalne komisije, član tedaj deželne komisije, odbora za preverjanje mandatov ter ekološke komisije deželne vlade.

Renato Bertoli pa je star 49 let in je profesor na tehničnem zavodu «Malignani» v Vidmu. Na listi PSDI je bil prvič izvoljen v deželni svet leta 1964, ko je bil predsednik tretje stalne komisije deželne vlade. Bil je tudi podpredsednik zavoda za ljudske hiše (IACP) v Vidmu in pokrajinske trgovske zbornice. Od leta 1969 je tudi pokrajinski tajnik socialdemokratske stranke v Vidmu.

Pred samim koncem se je predsednik zbora Berzanti napovedal interpretacije, ki jih je prejel odbor. Med temi sta tudi dve Lovrhovi, v katerih protestira zaradi grobe diskriminacije do slovenskih kulturnih organizacij v neki publikaciji deželne uprave in pa zaradi pomanjkljivih prevozov med Mačkolljami in Trstom. O teh vprašanjih poročamo na drugem mestu.

Občinski bazen «Bruno Bianchi» bo zaprt za občinstvo od 21. septembra dalje zaradi vzdrževalnih del.

Prosveta

PD Slovenec vabi vse člane na sestanku in prvo pevsko vajo, ki bo danes, 5. t. m. ob 20.30 v srenjski hiši.

PO POČITNIŠKEM PREMORU

PRED NOVIMI NASTOPI PARTIZANSKEGA ZBORA

Jutri v Milanu na prazniku «Unità», v nedeljo ob odkritju spomenika padlim v Bazovici, nato v Izoli, Devinu in Bujah

Po minulih avgustovskih počitnicah je 21. avgusta ponovno začel z rednimi vajami Tržaški partizanski pevski zbor. Bazoviški dom je zopet oživel. K vajah prihaja še nekaj novih pevcev, tako da je njih število, brez instrumentalnega ansambla, daleč nad sto. Izvršni odbor zbora pravzaprav niti ni imel poveljitelja, saj se je večkrat sestel in uredil mnoga vprašanja, kot na primer naročilo primernih uniform in drugo. Poskrbel je tudi za napovedovalca, ki bo poslej, kjer bo do potrebno, vsako pesem predstavil občinstvu neposredno pred izvedbo tudi v italijanskini.

Dirigent Oskar Kljuder je za več predvidenih nastopov v septembru dopolnil in obogatil program.

Med nastopi v tem mesecu naj omenimo nastop na pokrajinskem festivalu komunističnega tiska na Pončani, dalje nedeljski nastop zbora v Stanjeju, kjer je bila velika proslava ob 30. letnici splošne ustanovitve primorskega ljudstva, ustanovitve Kosovelove brigade, kmečkih uporov in praznika občine Sežana. Nadalje bo Tržaški partizanski pevski zbor nastopil na vsrednjem festivalu lista «Unità» v četrtek 6. t. m. v velikem milanskem parku, med areno in

v gradom, ob slavoloku miru, kjer bodo nastopile kulturno umetniške skupine številnih narodov med 9- dnevnim festivalom in kjer se bo partizanski pevski zbor iz Trsta predstavil več desetstotosem gledalcev.

Tržaški partizanski pevski zbor v nedeljo 9. t. m. nastopil tudi v Bazovici ob odkritju spomenika padlim borcem NOB, potem 15. septembra na tradicionalnem ribiškem prazniku v Izoli, naslednje dne pa še na kmečkem tabornu v Devinu.

Vsekakor pa moramo še omeniti, da je bil zbor poabljen na veliko proslavo istrskega in primorskega ljudstva, ki bo dne 30. septembra v Bujah, ob 30-letnici splošne ustanovitve v teh krajih in sklepa za priključitev matični domovini.

Poleg tega je zbor v teh dneh izdal svoj almanah, ki so ga za publiko na nastopih namitili v dokajšnji nakladi. Zbor namerava tudi ob pomembnejših priložnostih izdati svoje glasilo in tako učinkovito poglabljati vezi med pevci in napredno demokratično javnostjo, ki ljubi, podpira in neguje tradicije narodnoosvobodilne borbe.

Dj. Pl.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 5. septembra

LOVRENC

Sonce vzhide ob 6.31 in zatone ob 19.36 — Dolžina dneva 13.05 — Lu- na vzhide ob 15.26 in zatone ob 00.03

Jutri, ČETRTEK, 6. septembra

LJUBA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 26,5, najnižja 19,6, ob 19. uri 25,8 stopinje, zračni tlak 1020,1, rahlo pada, brez vetra, vlaga 56-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 4. septembra se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 7 oseb.

UMRLI SO: 66-letni Americo Di Marcolullo, 81-letni Giuseppe Bobek, 71-letni Massimiliano Blasevich, 77-letni Argia Hirsch vd. Savaldi, 77-letni Guido Vecchiet, 86-letna Anna Blokvar vd. Forcassin in 63-letni Ottavio Rescigno.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Piz-zuli - Cignola, Korzo Italija 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Esculapio, Ul. Roma 15, INAM Al Cammello, Drevored XX, septembra 4, Alla Maddalena, Ul. Istra 35, Chiari - Crotti, Ul. Tr. S. Piero 2.

Na trgovski akademiji bodo pisali nalogo iz nemščine in trgovinstva

Na slovenskih višjih srednjih šolah

Italijanščina in trgovsko računstvo predmeta včerajšnjih pismenih nalog

Danes bodo na licejih in na učiteljsku pisali nalogo iz latinščine, na trgovski akademiji pa nalogi iz nemščine in trgovinstva

Na slovenskih višjih srednjih šolah se popravni izpiti redno odvijajo. Včeraj so na vseh štirih zavodih pisali nalogo iz italijanščine, na trgovski akademiji pa tudi nalogo iz trgovskega računstva. Tudi včeraj se je javili skoraj vsi dijaki. Odsotnost so zabeležili v na znanstvenem in klasičnem liceju. Na znanstvenem liceju se niso javili trije dijaki, na klasičnem liceju pa je manjkal eden.

Italijanščina je že od nekdaj tr oreh za naše dijake. K popravnim izpitom jih je moralo zato kar 29. Med njimi so tudi trije privatisti z učiteljskega. Levji del padel na znanstvenem liceju, saj je imelo ob koncu šolskega leta negativno oceno v italijanščini 19 dijakov. Na trgovski akademiji jih je bilo 6, na klasičnem liceju eden, na učiteljskem pa nihče. Še seveda izvzememo tri privatiste.

Na trgovski akademiji so pisali tudi nalogo iz trgovskega računstva, vendar je trije dijaki.

Danes bo na treh šolah klasične smeri na sporedu pismena naloga iz latinščine. Tudi latinščina sodi med tiste predmete, ki zelo «žulijo» naše dijake. Na učiteljski je prva na spisku najštevilnejših izpitov, saj se bo z njo moralo poleg privatistov spoprijeti kar deset dijakov. Nekoliko manj jih je na znanstvenem liceju (6), na klasičnem liceju pa bosta morala opraviti izpit iz latinščine le dva dijaka.

Na trgovski akademiji bodo pisali nalogo iz nemščine in trgovinstva. Nemščina je poleg angleščine očitno najtežji predmet za «trgovce», saj se bo moralo z njo spoprijeti kar 25 dijakov. Če upoštevamo, da nemščino poučujejo le v prvih treh razredih, je to res veliko število. Nalogo iz trgovinstva pa bo pisal le en dijak.

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

gostuje jutri, 6. septembra ob 20. uri (po jug. času) v NOVI GORICI s predstavo I. Pregija «Tolmenci». Po dramatisaciji M. Mejaka za SSG priredil F. Benedetič. Predstava na prostem.

Ponovitev: v soboto, 8. septembra ob 21. uri (po italijanskem času) v DOLINI na prostem.

Kino

MIRAMARSKI PARK «Luči in zvoki»

ob 30. «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini; ob 21.45 «Mas-similiano e Carlotta» v italijanščini. Zvezo vzdržuje avtobus proge «36» z odhodom iz Ul. Beccaria ob 19.40 in ob 21.00, iz Miramara pa ob 19.40 ter ob 22.55. Post

OD JUTRI DO SOBOTE V NAŠEM MESTU

Gastroenterologija aktualna tema 27. tržaških medicinskih dnevov

Zagotovljena številna udeležba italijanskih in tujih specialistov - Otvoritveni slovesnosti bo prisostvoval podtajnik ministrstva za zdravstvo posl. Valianti

Pod pokroviteljstvom medicinske fakultete tržaškega vseučilišča in pod častnim predsedstvom znanega tržaškega kirurga prof. Valdonia se prične jutri 27. zdravniški dnevi. Predsednik tega simpozija je prof. Tagliarferro, tajnik pa prof. Belsasso. Vlado bo predstavljal podtajnik ministrstva za zdravstvo posl. Valianti.

LOVRIHOVO VPRAŠANJE PREDSEDNIKU DEŽELNE VLADE

Zakaj ni avtobusne proge za Mačkolje in Prebeneg?

SAP ukinila vožnje v Prebeneg 1. februarja letos - Pasivnost deželne uprave - Odprto vprašanje pokrajinskega prevoznega konzorcija

Deželni svetovalec KPI in dolinski župan Dušan Lovriha je včeraj vložil v deželno zboru nujno vprašanje o javnih prevoznih storitvah za vasi Mačkolje in Prebeneg.

Veleposlanik Volpe zaključil obisk

Ameriški veleposlanik v Rimu John Volpe je včeraj popoldne zaključil svoj dvodnevni obisk v našem mestu. Popoldne ga je najprej sprejel predsednik deželne odbora odv. Comelli; nato pa predsednik deželne sveta dr. Berzanti.

Po obisku pri najvišjih predstavnikih deželne uprave se je veleposlanik Volpe podal na obisk k županu Spaccinju. Spaccini je gošča seznanil s tehničnimi problemi občinske uprave, zlasti z mehanizacijo služb, s podmorskim vodovodom ter načrtom za hitre cestne povezave in preureditev mestnega prometa.

Zgodaj popoldne je veleposlanik Volpe odpoval v Rim z ronskega letališča.

voril o radiološki diagnozi, primarij gastroenterološke službe tržaške bolnišnice prof. Belsasso bo govoril o endoskopski diagnozi, prof. Stipa iz Rima o instrumentalni diagnozi, že omenjeni prof. Monti pa o terapiji.

V drugem dnevu bodo prikazali najzgodnejše dosežke v diagnostiranju žlečnih in črevesnih obolenj. O svojih odkritjih bo govoril znanj japonski zdravnik prof. Hara, prof. Koch iz Erlangena bo govoril o odnosih med radiologijo in endoskopijo, sodeloval pa bodo še prof. Vicari iz Nancyja, prof. Belsasso, prof. Visintini, prof. Allegra iz Firenc in prof. Cheli iz Geneve. Temu zasedanju bo predsedoval prof. Labò iz Bologne.

Tretjega dne zasedanja bodo govorili izključno o rakastih obolenjih na kolonu in sigmoidu. Razpravo bo vodil prof. Tonelli, sodelovali pa bodo prof. Sirtori iz Geneve, prof. Di Matteo iz Rima in Tržičana prof. De Sandre, ravnatelj inštituta medicinske patologije prof. Giarelli, ravnatelj inštituta patološke anatomije. Sodelovali bodo tudi zdravniki iz tujine: prof. Hernandez iz Pariza govoril o radiološki diagnozi, prof. Todd iz Londona o terapiji, prof. Dehlye iz Zürich pa o endoskopski koloni. V soboto popoldne bodo prof. Vecchioni iz Verone, Tagliarferro iz Cagliarija, Zanella iz Parme in Fegiz iz Rima obravnavali kirurško terapijo rakastih obolenj na kolonu, kot zadnje pa bo na sporedu predavanje ravnatelja inštituta za kirurško patologijo pri tržaški univerzi prof. Leggerija, ki bo govoril o radikalnih kirurških posegih.

Medtem ko je pripravljani odbor natančno določil ter niso k organizaciji manifestacije pripustili občin Doberdob in Ronke ter ladjelelnice Italcantieri, od koder je bilo največ borecev, pa je udeležba na manifestaciji odprta tudi za druge ustanove.

Oblikovanje široke in enotne manifestacije je rezultat pritiska demokratičnih in protifašističnih sil, med katerimi zavzema pomembno

Važno opozorilo KZ vinogradnikom

Kinecka zveza opozarja vse vinogradnike, da morajo pravičiti zaloge vina, ki jih imajo morebiti še v kleti (oziroma so jih imeli, čeprav ne prodane) 31. avgusta, najkasneje do 8. septembra izročiti v uradni uradi občine, v kateri prebivajo.

V PRIMERJAVI Z LANSKIM LETOM

V mesecu avgustu je nekoliko upadel prehod tujih turistov

Ustaljen maloobmejni promet - Kateri mejni prehodi so izkoriščeni, kateri ne?

Avrgst je mesec dopustov in turizma. Reke ljudi se valijo iz severa proti južnim krajem, iz zahodne strani na Balkan in proti Crnemu morju, v Dalmacijo ali na italijansko jadransko obalo. Če temu dodamo še maloobmejni promet, je mera polna.

Podatki omejnne policije za letošnji avgust pa vendar kažejo, da se je globalno število potnikov preko meja na Tržaškem v primerjavi z lanskim avgustom zmanjšalo. Letos je bilo vseh prehodov (s potnimi listi in prepustnicami) 7.788.242, v lanskem avgustu 7 milijonov 830.252 in v avgustu leta 1971 9.088.656.

Pretežni del potnikov od tega števila odpade na mednarodni promet s potnimi listi in sicer 4.440.536. Medtem ko je domači promet večkrat manj ustaljen, saj je s italijanskim potnim listom šlo preko meje 2.078.507 oseb (lani 2.093.946), pa se je število tujcev znatno zmanjšalo: od lanskih 2.714.823 na letošnji 2.362.289.

Poglejmo še, kakšna je struktura tujstva osebnega prometa preko naših meja. Jugoslovanov je bilo skoraj milijon (998.277). Nemcev 459.950, Avstrijcev 134.969, Angležev 98.459, Francozov 179.783, Grkov 18.502, Švicarjev 115.078, državljanov ZDA pa 45.814.

To so bili podatki o «mednarodnem prometu», pri nas pa je to treba temu priložiti še maloobmejni promet, ki je v avgustu zabeležil skupno 3.272.646 prehodov, torej več, kot ob istem času lani (3 milijone 15.463). Razpredeljen, ki jo je sestavil statistični servis omejnne policije, nam nadalje pove, da s Tržičani večkrat «skočijo» preko meje, kot pa jugoslovanski sosedje. Razmerje je skoraj 2 proti 1, oziroma 2.307.390 prebivalcev italijanskega obmejnega področja proti 1.020.286 prebivalcem sosednjega jugoslovanskega področja. Vendar smo ob istem času lani zabeležili znatno manj prihodov iz Jugoslavije (823.382), kot pa letos. Stanje se torej izboljšuje.

Poglejmo končno še na katere mejne prehode je padlo glavno breme maloobmejnega prometa. Iz teh številk bi verjetno lahko razbrali tudi, katere bloke bi se dalo izkoristiti za tujski promet, saj so maloobmejnega le relativno izkoriščeni.

Rekordno število prehodov beleži škojfski blok, kjer je s prepustnicami bilo v avgustu skoraj milijon prehodov (945.376). Preko Fernetic je šlo — s prepustnicami — 586.362 ljudi, preko Lazareta pa, verjetno zaradi poletnega časa in kopanja, 466.986 ljudi. Na četrtem

NA PRITISK PROTIFAŠISTIČNIH IN NAPREDNIH SIL

Na širokih pokrajinskih izhodiščih se oblikuje proslava Goriške fronte

Pripravljalni odbor bo izdelal program manifestacije, ki bo najkasneje do 15. oktobra

Na sedežu pokrajinske uprave so se v ponedeljek popoldne sestali člani pokrajinskega odbora, načelniki skupin in pokrajinskem svetu, predstavniki občin Tržiča in Gorice, predstavniki borbeških organizacij ANPI in API za pokrajino Gorica ter predstavniki tržaškega in videmskega zavoda za preučevanje osvobodilnega gibanja. Sestanek so sklical za namenom, da se poizkusijo pripraviti program manifestacije, ki bo praznovala 30-letnico Goriške fronte, enega prvih množičnih obojnih spopadov med protifašističnim prebivalstvom ter nacističnimi okupatorji v Italiji.

Na sestanku so se dogovorili, da sestavi koordinacijski odbor, ki bo pripravil množično manifestacijo in predavanja o tem velikem odprtniškem dejanju italijanskega in slovenskega prebivalstva na Goriškem 8. septembra 1943.

Enotna manifestacija bo v Gorici najkasneje do 15. oktobra. Priredili jo bodo v dopoldanskih urah, popoldne pa bodo na sporedu okrogle mize, razprave, diskusije in druge podobne pobude o tej pomembni obletnici. Ves material, ki ga bodo tako zbrali, bodo natisnili v posebni knjigi.

Medtem ko je pripravljani odbor natančno določil ter niso k organizaciji manifestacije pripustili občin Doberdob in Ronke ter ladjelelnice Italcantieri, od koder je bilo največ borecev, pa je udeležba na manifestaciji odprta tudi za druge ustanove.

Oblikovanje široke in enotne manifestacije je rezultat pritiska demokratičnih in protifašističnih sil, med katerimi zavzema pomembno

Važno obvestilo izletnikom v Sovjetsko zvezo

Izletniki, ki so se prijavili za izlet Primorskega dnevnika z letalom v Sovjetsko zvezo, opozarjamo, da zahtevajo sovjetske zdravstvene oblasti potrdilo o cepljenju proti koleri. Zaradi tega naj se izletniki nemudoma javijo na občinskem zdravstvenem uradu v Ulici Mazzini, kjer se bodo lahko cepili proti koleri. Podrobnejše informacije dobijo v pisarni Primorskega dnevnika v Gorici.

mesto tudi sama tržaška občinska uprava, ter spoznanja teh sil, da ni mogoče izkivrtiti zgodovine in da ni mogoče sprejemati odločitev, ki bi bile v nasprotju z duhom bratstva med italijanskimi in slovenskimi protifašističnimi borci in italijansko - jugoslovanskega prijateljstva, ki temelji prav na partizanskih izročilih.

Vsako zanikanje zgodovinskih dejstev ne bi bilo nič drugega kot pojava šovinističnih in revanšističnih silam.

Pokrajinski odbor ANPI bo vrhu

PRIHODNJA SEJA V PETEK, 14. SEPTEMBRA

Tudi za občinske može konec poletnih počitnic

Na seji bodo odborniki odgovarjali na vprašanja svetovalcev - Gradnja dveh novih teniških igrišč na Rojcah

Prihodnja seja občinskega sveta v Gorici, prva po poletnih počitnicah, bo v petek, 14. septembra ob 18.30. Tako je sklical občinski odbor na svoji zadnji seji v ponedeljek zvečer. Tudi odborniki so se tokrat pravičili na poletnih počitnicah in njihova prva seja je bila tudi zelo dolga; zaključila se je ob 22.30. Na njej so razpravljali o interpellacijah in o vprašanjih svetovalcev. Odborniki so interpellacije in vprašanja proučili ter se sporazumeli za odgovore, ki jih bodo svetovalcem posredovali na prihodnji seji.

Na predlog odbornika za javna dela Agatija so odobrili konvencijo o pripravi gradbenih zemljišč v Ulici Duca d'Aosta. Odobrili so nadalje trsta za dve novi teniški igrišči v športnem parku na Rojcah ter načrt za zgradbo, ki jo bodo zgradili poleg igrišč, da bi v njej namestili higienske naprave in stanovanje za hišnika.

Odborniki so nato odobrili nakup naprav za razvedrilo otrok, ki jih bodo namestili v Uli. Michelstadter, v ljudskem vrtu in v parku Rimembranza. Odobrili so tudi stroške za popravilo mestnih sol.

Na predlog odbornika za osebe Paula in so uredili položaj vodilnega in pomožnega občinskega osebja. O delovanju svojih resorjev so poročali še odborniki Brancati, Tomassich, Moise in Rovis.

Kmalu dokončno priznanje za vina okoliša «Isosno»

V Uradnem listu republike št. 209 z dne 13. avgusta letos je ministristvo za kmetijstvo in gozdarstvo objavilo vest, da je državni odbor za priznanje tipičnih vin dal pozitivno mnenje o tipičnem vinu «Isosno», istočasno so tudi objavili pravila za produkcijo vin v tem okolišu. Upoštevajoč obstoječe zakone lahko vsakdo vloži priziv na ministristvo za kmetijstvo in gozdarstvo do 12. oktobra letos.

Prijava vina

Kmečka zveza obvešča vse vinogradnike, predlovalce grozdja in mošta, da morajo prijaviti najkasneje do 6. septembra količino vina, ki so ga imeli v zalogi dne 31. avgusta 1973. Prijave sprejemajo na občinah v uradnih urah. Za občino Gorica sprejema prijave Kmečka zveza, Ul. Malta 2.

Deset dni se bo zdravil v tržaški bolnišnici 31-letni Paolo Bertolini iz Pierisa, ki je iz še neznanih vzrokov padel včeraj za motorjem in se precej poškodoval.

V Trzinu so z bagrom pričeli kopati kanal, ki vodi z odprtega morja v pristanišče Portorosega. Delo opravljajo enkrat vsakih ne

USLUŽBENCI STAVKAJO ŽE SEDMI DAN

Tudi zdravniki umobolnice so solidarni s stavkajočimi

Poziv sindikatov krajevnih uslužbencev vsem delavcem v pokrajini

Nobelih novosti na področju stavke uslužbencev psihiatrične bolnišnice. Stavka se je nadaljevala tudi včeraj in uslužbenci bodo stavkali tudi danes. Danes zjutraj se bodo v bolnišnici sestali zastopniki sindikata bolničarjev civilnih bolnišnic iz vse pokrajine z zastopniki sindikata bolničarjev umobolnice. Razpravljali bodo o solidarnosti akcij ostalih s stavkajočimi.

V ponedeljek zvečer so se na pokrajini sestali načelniki skupin za zdravstvo o praznovanju tridesetletnice Goriške fronte. Po tej razpravi so gostovali tudi o položaju v umobolnici.

Zastopniki sindikatov so nam včeraj sporočili, da prikačujejo vabilo pokrajinske uprave za ponovni sestanek, od katerega bo morda prišlo danes.

Zdravniki v umobolnici so izrazili solidarnost s stavkajočimi že ob začetku stavke prejšnji teden. Včeraj so zdravniki poslali pismo pred-

stniku pokrajinske uprave, prokuratorju republike, prefektu, pokrajinskemu zdravniku, sindikatom in tisku. V tem pismu pozivajo zdravniki upravo naj sklene čimprej sporazum z uslužbenci, da bi se odpravile morebitne motnje v poslovanju bolnišnice. V pismu zdravniki trdijo, da so se zaradi stavke ustvarile določene motnje v notranjem življenju bolnišnice in da če bi se stavka nadaljevala, bi zdravniki zavrnil vsakršno odgovornost za morebitne negativne posledice. Zdravniki tudi trdijo, da bodo svoje stališče zaščitili, če se spor ne reši.

Zabeležiti moramo tudi izjavo pokrajinskih tajništvev sindikatov krajevnih uslužbencev FIDEL-CISL, FN DELO-CGIL in UNDEL-UIL. Izjavo so porazdelili v obliki letaka v trgovinah na Goriškem. Sindikati zavajajo široko solidarnost, saj delavci umobolnice skrbijo za bolne ljudi, delavce, ki so zboleli zaradi izkoriščanja na delovnem mestu.

Jožeta Gergoleta-Bezeka s Poljan ni več

Včeraj zjutraj ob 10. uri je v bolnišnici v Trstu umrl naš dolgoletni raznašalec "Poljan Jožeta Gergolet, po domače Bezek. Že pred 16 leti je bil prvi operiran na levem očesu zaradi notranjih bolečin. Pred nekaj meseci je bil ponovno operiran v Gorici, kakor je bil po krajšem počitku na domu premeščen v Trst.

Prejšnji mesec je praznoval 70. letnico rojstva, meseca februarja pa 44 let skupnega življenja z ženo Matildo Cotti. Zakonca sta imela hčerko in tri sinove, od katerih je Julko že več let odbornik občinske uprave v Doberdolu, izvoljen na listi občinske enotnosti. Skozi vse življenje je pokajni Bezek garal, da je preživel sebe in družino. Še v mladih letih, kot sirota, se je zaposlil v tržaški ladjelelnici, v kateri je potem služboval polnih 40 let. Kot večji del naših ljudi, je pokajni Bezek živel v težkih okoliščinah, ki so ga pripravile na vse življenje. Bil je med prvimi Poljančci, ki so organizirali v vasi ilegalne shode s partizani in pripravljali vaščane za vključitev v NOB. Po osvoboditvi se je vključil v kulturno prosvetno delovanje. V njegovem stanovanju so dolga leta vadili petje fantje pevskega zbora Dol-Poljana. Raznašal je Primorski dnevnik in drugi slovensko narodno čtivo, sinovi pa so vsa ta leta aktivno urejali vsake odnose z občinsko upravo v Doberdolu. Poljanec in vsem, ki smo poznali in cenili njegovo delovanje, bo ostal v spominu kot zgovoren in priazen mož, vedno pripravljen na usako uslugo. Ob bridki izgubi izrekamo v imenu Primorskega dnevnika družini globoko sožalje.

Pogreb bo danes ob 18. uri iz cerkve v Doberdolu na pokopališču.

DOVOLJ CEPIVA PROTI KOLERI V GORICI

Ministrstvo za zdravstvo poslalo 5000 doz cepiva

V boju proti koleri je zelo važna odločena prepoved prodaje morskih školjk

Goriški prefekt dr. Molinari je izdelal dekret o prepovedi nabiranja, prevajanja, prodajanja in kakršnega koli drugačnega manipuliranja z morskimi školjkami. To pomeni, da so karabinerji, financarji, policija, mestni stražniki in pripadniki prometne policije pooblašteni, da v vsakem trenutku arretirajo vsakogar, ki bi ga zalotili pri kršenju tega odloka. Gre za dejanje poguma, ki je nastalo v prepričanju, da je varnost državljanov nad partikularnimi interesi posameznikov. Kakor je bilo mogoče izvesti iz časopisnih in agencijskih vesti, so bile namreč ravno morske školjke povzročitelj prve okužbe s kolero in je zato nujno odločno preprečevati trgovino s tem blagom.

V občinski zdravstveni ambulanci so tudi včeraj cepili proti koleri nekaj stotin oseb. Gre za prostovoljno in preventivno cepljenje tistih, ki imajo takšne zopolitve, za katere je cepljenje nujno potrebno. To kar gre za normalni dotok zainteresentov, so sedanje kapacitete zdravniškega in pomožnega osebja več kot zadostne. Tudi cepiva ne primanjkuje in je zato odveč vsakršna bojazen, da bi ga zmanjkalo. Pokrajinski zdravnik dr. Bruno Gregoric nam je včeraj povedal, da je z ministrstva za zdravstvo iz Rima prišlo 5000 doz, kar docela ustreza sedanji stopnji potrebe.

Ob občinski zdravstveni ambulanci so tudi včeraj cepili proti koleri nekaj stotin oseb. Gre za prostovoljno in preventivno cepljenje tistih, ki imajo takšne zopolitve, za katere je cepljenje nujno potrebno. To kar gre za normalni dotok zainteresentov, so sedanje kapacitete zdravniškega in pomožnega osebja več kot zadostne. Tudi cepiva ne primanjkuje in je zato odveč vsakršna bojazen, da bi ga zmanjkalo. Pokrajinski zdravnik dr. Bruno Gregoric nam je včeraj povedal, da je z ministrstva za zdravstvo iz Rima prišlo 5000 doz, kar docela ustreza sedanji stopnji potrebe.

Ob občinski zdravstveni ambulanci so tudi včeraj cepili proti koleri nekaj stotin oseb. Gre za prostovoljno in preventivno cepljenje tistih, ki imajo takšne zopolitve, za katere je cepljenje nujno potrebno. To kar gre za normalni dotok zainteresentov, so sedanje kapacitete zdravniškega in pomožnega osebja več kot zadostne. Tudi cepiva ne primanjkuje in je zato odveč vsakršna bojazen, da bi ga zmanjkalo. Pokrajinski zdravnik dr. Bruno Gregoric nam je včeraj povedal, da je z ministrstva za zdravstvo iz Rima prišlo 5000 doz, kar docela ustreza sedanji stopnji potrebe.

Izleti

SPD iz Gorice priredi 8. in 9. septembra izlet z lastnimi sredstvi na proslavo «Dneva planincev». 8. septembra vzpon po žleži na Prestreljnik, Rambon ali na Svinjak. V nedeljo, 9. septembra bo osrednja proslava na trgu v Bovcu ob 10. uri s kulturnim programom, zvečer pa planski ples pri kresu. Ponočitve v taboru planincev (kamping). Naprosimo planince, da se javijo na sedežu v Ul. Malta 2, najkasneje do petka.

Šolske vesti

Šola Glasbene matice - Gorica obvešča, da vpisovanje v glasbeno šolo traja do 15. septembra 1973 od 9. do 12. ure v prostorih šole, Ul. Malta 2. Pouk se prične v ponedeljek, 17. septembra za glavne in stranske predmete.

Prispevki

Tončka Dražek iz Gorice daruje 4 tisoč lir za Slovensko planinsko društvo v Gorici.

Slike z ocenjevalne avtototke

V Tolminu je tekmovalce in spremljevalce pozdravil tamkajšnji župan inž. Ferdo Papčič. Na naši sliki ga vidimo med govorom, poleg njega pa je sovedski župan Jožef Čušič, ki se je Tolmincem zahvalil za lep sprejem in poudaril tesne vezi, ki vežejo Slovence s te in z ostri strani državne meje

Tekmovalci so se morali na svoji poti vaditi tudi v streljanju. Na naši sliki vidimo dva tekmovalca. Marsikdo je bil tej nalogi kos, nekateri pa so ostali s točkami daleč za prvimi

Bliza se novo šolsko leto

Sprejemamo NAROČILA ZA VSE ŠOLSKE KNJIGE

ki so predpisane na slovenskih šolah, obenem pa opozarjamo svoje obiskovalce na bogat izbor vsakovrstnih šolskih potrebščin.

tržaška knjigarna TRST - ULICA SV. FRANČIŠKA 20, telefon 61792

NAROČITE SE NA Primorski dnevnik!

V RAČAH PRI MARIBORU UMRL IVAN GABRŠČEK

Pred kratkim je umrl v Račah pri Mariboru učitelj Ivan Gabršček. Po rodu je bil iz Kobariada, kjer se je rodil 1892. Učiteljske je opravil v Kopru in bil med tistimi tedanjimi profesorji in študenti, ki so se z znanim pedagogom dr. Viktorjem Bežkom, tedanjim ravnateljem učiteljskega doma v Kopru na čelu potegovali, da bi se slovensko učiteljske preselilo iz Koprja v Gorico, kar se je dejansko tudi zgodilo in je Ivan Gabršček v Gorici tudi maturiral. Bilo je to tik pred začetkom prve svetovne vojne, leta 1913. Ko se je prva svetovna vojna začela, so Gabrščeka mobilizirali, še prej pa je bil učitelj na osnovni šoli v Dolini pri Trstu. Po mobilizaciji so ga poslali na bojišče na Tirolski, kjer je bil ranjen in se je nato zdravil v neki bolnišnici na Češkoslovaškem.

Po končani prvi svetovni vojni je kot napreden človek in Maistrov borec odšel na Korosko, da bi se boril za priključitev Koroske k Jugoslaviji. Ko pa je medtem Primoreška prišla pod Italijo, je ostal kar na Koroskem, seveda v tistem delu Koroske, ki je bil priključen k Jugoslaviji. Tu je tudi našel namestitev in sicer na osnovni šoli v Guštanjcu oziroma sedanjem Ravnem. Pozneje je služboval v iz različnih krajev okoli Maribora.

Ko je leta 1941 Štajersko zasedla nacistična vojska so nastila Ivana Gabrščeka izselili in sicer v Lazarevac v Srbijo, kamor so izgnali tudi toliko drugih slovenskih zaveznih ljudi.

Pokojni Ivan Gabršček je bil so-

rodnik Andreja Gabrščka, znanega časnika in tiskarja, ki je v dobi Avstrije deloval v Gorici. Ivan Gabršček je dobil dober pedagog in kot rojen za učiteljski poklic, ki zahteva vsestransko razgledanost in ljubezen do otroka. In tako je v raznih krajih okoli Maribora vzgojil veliko mladine. Dobro je obvladal tudi glasbo in igral celo vrsto instrumentov, začel z violino, klavirjem in orglami itd. Zato so ga iskali tudi kot pevovodjo za tedanje pevske zbornice. In še eno posebnost bomo navedli, ki je tipična njegova. Bil je namreč usposobljen tudi za poučevanje ženskih ročnih del in če na neki šoli ni bilo učiteljice za ročna dela, je kar sam prevzel ta predmet.

Pred upokojitvijo je služboval kot šolski upravitelj v Šempetru pri Mariboru, ko pa je šel v pokoj, se je naselil v Račah pri Mariboru, kjer je pred dnevi tudi umrl. Ivan Gabršček je bil eden tistih učiteljev starega kova, ki so opravili tako hvalospevno nalogo med našim ljudstvom v pretekli in polpretekli dobi, eden tistih učiteljev, ki so posvetili vse svoje življenje vzgojanju ljudi in ne le poučevanju v šoli. Reklji smo, da je bil dober učitelj, dober pedagog, dober pevec, hkrati pa je bil tudi velik ljubitelj narave, poznavalec prirode in v tem smislu tudi poznavalec zdravilnih rastlin in bil je vsakomur na voljo, ko je kdo potreboval nasvet, kako naj zdravo živi. In tudi sam je dočkal lepo starost.

Stanko Skočir

JUGOSLOVANSKI ISKALCI NAFTE SO NAJELI PLOŠČAD Svedri ploščadi «Neptun» še niso prodrli do nafte

Velikanski stroški, ki pa bi se izplačali, če bi odkrili nafto - Doslej prihaja iz vrtin le zemeljski plin, ki pa je eden od znakov za nafto

ZAGREB, septembra. — Po predvidevanjih bo Jugoslavija leta 1980 potrebovala na leto okoli 20 milijonov ton nafte. Jugoslovanski vrelci pa dajejo sedaj komaj 3.400.000 ton «crnega zlata», kar je komaj 38 odstotkov sedanjega jugoslovanske porabe ostalih 62 odstotkov, praktično dve tretjini sedanje porabe nafte mora torej Jugoslavija uvažati. Seveda grede za to velikanska sredstva, ki bi jih lahko porabili za druge potrebe, vrhu tega pa postaja, posebno v zadnjih časih, sve-tovni trg nafte zelo negotov, kajti celo ameriške družbe imajo težave z dobavitelji, v glavnem iz arabskim svetom, ki zahteva vedno višje cene, oziroma vedno večjo samostojnost pri vnovčevanju tega trenutno edinega bogastva, s katerim razpolaga arabski svet. Če vzamemo v poštev ti dve dejstvi in sicer velikanska sredstva, ki se trošijo za uvoz nafte, ter negotovost tržišča, ki spravlja v nevarnost dobavo nafte tudi v trenutkih nujnih potreb, potem je razumljivo, da tudi jugoslovanska podjetja trošijo velika sredstva za iskanje nafte na lastnem, torej jugoslovanskem ozemlju ter na priobalnem morju, torej na Jadranu. V teh načrtih in naporih se je v glavnem iz-

kazalo zagrebško podjetje «INA». O iskanju nafte vzdolj Dalmacije so že govorili in pisali in ni dolgo tega, ko je prišla iz Dalmacije tudi vest, da se bo letošnje iskanje nafte zaključilo, da je iz nekaterih vrtin bruhnil naftni plin, kar dokazuje navzočnost nafte na sedaj nadaljnje vrtnje prekinili. K tej vesti bomo dodali še nekaj podatkov, ki smo jih zbrali v jugoslovanskem tisku.

Jugoslovanski iskalci nafte so naleteli v Franciji plovčico ploščad za iskanje nafte «Neptun». Je to velikanska ploščad, za katero plačajo dnevno 28.000 dolarjev najemnine. To pa je velika vsota, vendar le takšne velike nprave omogočajo tolikšne vrtnje na morskem dnu in po jugoslovanskih podatkih so z «Neptunom» letos navrtali za 7.000 metrov vrtin. Seveda vrtnici pričakujejo, da bi nekega dne bruhnila iz vrtnice nafta. Toda iz vrtin v Belem ratu, na Ugljanu in Olibu je vsakokrat bruhnil na površje plin, naftni plin, ni se pa pokazalo «crno zlato», pa čeprav je res, da je naftni plin ali podzemeljski plin ali manj gotov znak, da je nekeje v bližini v globini nafta. Naftasi pa iščejo nafto, pa čeprav je tudi res, da bi mogel podzemeljski plin, če bi ga odkrili v velikih količinah, služiti za oskrbovanje Dalmacije s ceno energijo, saj je znano, da v Dalmaciji ni niti rudnikov, niti ne drv, pa tudi «avtohtone» električne energije ne, to se pravi samostojni dalmatinski central. Zato bi podzemeljski plin prišel kot naročen.

In vendar je še najbolj dragocena — nafta. V Dinaridih, kamor spada tudi dalmatinsko obrežje in priobalno morje, bi nafte moralo biti. Vsak podatek, ki govori o tem, je dragocen, kajti na osnovi pritiska, s katerim buhne na dan plin, na osnovi sestavine samega plina itd., strokovnjaki ocenjujejo, ali se izplača vztrajati pri načrtih, kajti stroški niso majhni. Pravzaprav smo prej omenili tri vrtnice. Po jugoslovanskih podatkih bi bilo treba počakati še na zaključek četrte vrtnice, kajti s tem bi bil zaključen letošnji program «Neptun».

Vrtnica ploščad «Neptun» je bila «na delu» v Jugoslaviji še pred dvema letoma. Tokrat so jo ponovno privlekli iz Jonskega morja. Da bi nepoučenemu bilo jasno, da ne gre za neutemeljeno iskanje, bomo povedali, da postaja zadnje čase iskanje nafte na morjih vedno bolj pogost pojav in življenjski problem. Na vsem svetu išče po morjih nafta že nad 400 preminih ploščadih, kakršna je «Neptun». V lanskem letu so v vsem svetu odkrili s temi sredstvi naftnih ležišč za en milijard 200 milijonov ton nafte, oziroma 17 odstotkov celotne svetovne proizvodnje.

Zagrebško podjetje INA «proizvede doma» torej načrpa iz jugoslovanskih vrelcev 2.400.000 ton nafte od 3.400.000 ton, kolikor ji dajo vsi jugoslovanski vrelci. Zato je razumljivo, da pade glavni del bremena v iskanju nafte na to podjetje, ki je za raziskovalna dela doslej porabilo nič manj kot 26 milijard dinarjev. To je velika vsota. Iz tega pa tudi izhaja, da je rešitev prav v nadaljnjem vrtnju in iskanju, kajti če znaki kažejo, da je v globini nafta, bo nekega dne vendarle bruhnila na dan in krila vse dosežane stroške, saj smo že rekli, da postaja nafta na zunanem trgu nestabilna in vedno dražja, zato je domača nafta dvakrat bolj dragocena kot uvožena, ker z domačo nafto razpolaga država kadarkoli hoče in po izvršenih investicijah tako rekoč sama vrne na površje.

Vrtnica ploščad Neptun, v katero so bila vložena tolikšna sredstva in hkrati tolikšni upi, je v svojem jedru podobna Eiffelovemu stolpu, vendar pa ima ob straneh še druge visoke jeklene stolpe, v morje pa segajo njene «noge» tudi do 118 metrov globoko. Slop, ki je na neki način podoben slovitemu pariškemu stolpu, je visok 64 metrov. Na ploščad prihajajo tehniški in delavci s helikopterjem in šele ko človek prispe na ploščad, opazi, kako velika je in koliko strojev in naprav je na njej. Sicer pa nam bo najboljši zgovoren prikazal njen obseg naslednji

podatek: vsa ploščad je težka nič manj kot 5.500 ton.

Ker je ploščad dragocena in ker je draga tudi najemnina za njo, saj smo rekli, da mora podjetje INA plačati za najemnino po 28.000 dolarjev, na dan, je logično, da jekleni velikan dela noč in dan. Čez noč je ploščad osvetljena, da jo opazijo plovila ki plujejo mimo. Kadar pa je vreme megleno, krojijo okoli ploščadi posebne ladje, ki opazujejo mimo plovila, da se izognejo ploščadi. Tudi ta plovila je treba plačati, tako da so stroški iskanja nafte še večji. Tem vrtnjem sledita od blizu dve jugoslovanski ladji, na katerih imajo posebne stroje in nprave, laboratorijsko opremo.

Na ploščadi je zaposlenih kakih 50 ljudi. V glavnem so tuji, Jugoslovani pa je kakih 20. Raziskovalna dela vodi inž. Fadel Suliman, ki je po rodu Arabec, ki pa je končal šolanje v Jugoslaviji, se v Jugoslaviji oženil z Jugoslovanko, tako da ga smatramo za Jugoslovana. Na «Neptunu» pa so tudi strokovnjaki iz drugih dežel. Francuzi, Italijani in Angličji, osebje pač, ki se je v dolgih letih delovanja te ploščadi v raznih predelih sveta zbralo in strnilo v zanimiv kolektiv.

PO NEPOPOLNIH LETOŠNJIH PODATKIH

Puljsko letališče bodo še razširili

V prvih sedmih mesecih so imeli skoraj 200 tisoč polnikov - V bodoče jih bodo imeli milijon

Letošnja turistična sezona se bliža koncu. Po nekaterih letošnjih je sicer še vedno veliko domačih in tujih gostov, vendar gneče, kakršna je bila pred tedni, ni več. Zato pa je bilo zadnje čase «bolj gostov» na cestah, ker so se turisti vračali domov. Iz Dalmacije in iz Kvarnera v glavnem proti srednji Evropi. Nič manj prometa pa niso imeli na puljskem letališču, ki je po prometu drugo jugoslovansko turistično letališče, takoj za dubrovniškim. O tem najzgovorneje pričajo podatki, ki seveda niso še popolni, ker se nanašajo le na prvih sedem mesecev, ki pa so hkrati značilni. V prvih sedmih mesecih je pristalo na puljskem letališču 2278 letal, prispelo ali odpotovalo pa je z njimi 185.000 potnikov.

To je prav gotovo rekordno število potnikov v letošnji rekordni turistični sezoni. To število se bo seveda še močno povečalo, ko se bodo upoštevali tudi podatki za najbolj turistični mesec, za avgust, pa tudi za september in zato so povsem upravičene trditve, da je puljsko letališče, za dubrovniškim, najbolj pomembno turistično letališče v Jugoslaviji.

Ko smo pred leti pisali o začetkih puljskega letališča, smo poudarjali, da je to razmeroma skromno letališče. Danes pa lahko beležimo, da morejo na puljskem letališču pristajati tudi največja potniška letala, kar jih danes uporabljajo v letalskem prometu. To se je moglo videti tudi 19. julija ko je na puljskem letališču pristalo močno letalo yumbo jet s 300 potniki. To letalo je eno največjih potniških letal na svetu in vendar je brez težav pristalo v Pulju. In od tedaj so na progri med Puljem in Londonom uvedli redno progro teh letal.

Da bi moglo puljsko letališče sprejeti tolikšna letala, so razširili pristajalno stezo in tudi dovoljne ploščadi, hkrati pa so nabavili tudi ustrezno opremo, za kar so porabili 180 milijonov dinarjev.

Ob tej rekonstrukciji je pristajalna steza še vedno dolga «le» 3.300 metrov, kljub temu strokovnjaki menijo, da bi moglo na tem letališču pristati tudi letalo «boeing 747» s 440 potniki.

Londonov «Beli očnjak» pride na filmski trak

PRIM. 4. — Kdo se ne spominja Belega očnjaka, pogumnega psa iz iztoimenskega Londonovega romana. In «Beli očnjak» pride na filmsko platno. Film bo napravil Lucio Fulci, ki bo vlogo pogumnemu volčjaku. Waedona Scotta, simpatična junaka v romanu, pa bo upodobil znani in zelo simpatični italijanski filmski umetnik Franco Nero. Lepa Virna Lisi pa bo igrala misionarico sestro Angelino. Kot je Virna Lisi izjavila, se rade volje odpoje, v filmu seveda, svoji lepoti in bogatim toaletam, da bi prevzela vlogo preproste in skromne nune, kajti skako bi mogla odgovoriti to vlogo, kako bi mogla odkloniti ponudbo, saj bi se s tem hudo zamerila simu, ki je prav v letih, da mu je Londonov roman prav epu meru.

V tem filmu bodo nadalje igrali John Steiner, Rick Battaglia, Fernando Rey, Carole André, Daniel Martin, ki bo igral Indijanca Tagliša Charrija, malega Missaha pa bo igral Missale.

Da bi film dobil čimbolj verodostojen pečat, da bi zgodbo kar se da približali realnosti, je filmska grupa preživela dva meseca na ledenih avstrijskih Alp, kjer so zgradili tudi naselje, vas Klondike, kjer so v začetku tega stoljetja odkrili Londonov bajni rudnik zlata, ki je bil dejansko osnova romana, v zgodovini ZDA pa začetek nove dobe.

RADIO VELE VIZIJA

SREDA, 5. SEPTEMBRA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

- 16.00 V evroviziji SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU Prenos iz Beograda
- 18.15 Program za otroke PRIGODE THYLLA ULENSPIEGLA Pripravila Tito, Benfatto in Nico Orengo Režija: Alessandro Brissoni Trešja nadaljevanje
- 18.45 I RAGAZZI DI PADRE TOBIA Avtorja Mario Casacci in Alberto Ciambriaco Režija: Italo Alfaro
- 19.45 SPORTNE VESTI ITAL. KRONIKE IN NAPOVED VREMENA
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 SIENA: UNA CORSA NEL TEMPO Piazza del Campo je najeden najbolj popolnih in slavnih mestnih trgov, in to zaradi arhitekture, ki trg obdaja. Leandro Castellani začne prav od tu svoje raziskovanje dolge zgodovine tega mesta in sicer, zgodovino, ki se začne v 12. in zaključuje v 16. stoletju. Enajst ulic oziroma cest se «razvrsti» iz tega «življenjskega središča» Siene in po teh enajstih cestah se lahko človek napoti ali v ostale predele mesta ali pa tudi v preteklost Siene. Do 15. stoljetja je bila Siena svobodna občina, ki je bila pod vodstvom «belih» neprestano v boju s Firencami, torej mesto, ki so ga pretresali notranji spori in tokovi in to zato pogosto menjavalo oblast oziroma vladu. Siena ima bogato preteklost, posebno ima bogato umetniško zgodovino, ki izhaja iz 13. in 14. stoljetja, to se pravi iz gotskega obdobja, kar je očitno v njeni arhitekturi. V 15. stoletju pa začne blagostanj tega mesta upadati in to predvsem zaradi vedno ostrih notranjih spopadov, zaradi česar mesto izgubi svojo življenjsko moč in svojega borbenega duha.
- 22.00 SPORTNA SREDA Kronike z domačih igrišč in iz tujine
- 23.00 DNEVNIK NAPOVED VREMENA IN SPORTNE VESTI

DRUGI KANAL

- 19.30 V evroviziji SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU Prenos iz Beograda
- 21.00 DNEVNIK
- 21.15 LA CITTA' NUOVA Film v režiji Julesa Dassina, v katerem igrajo v glavnih vlogah: Barr Fitzgerald, Howard Duff, Dorothy Hart, Don Taylor, Ted De Corsia, House Jameson in Anne Sargent. Film «Città nuda» oziroma Golo mesto je eden najbolj znanih filmov iz Dassinovega «ameriskega» obdobja. Potem ko je Jules Dassin napravil v Hollywoodu tri filme in sicer «Forza bruta», «I corsari della strada» ter še omenjeni film «La città nuda» je moral pobrati sila in kopta in se umakniti iz «ultrademokratskih» ZDA, kajti McCarthyisti mu niso dali do sapa. Seveda je ubral pot Evrope, kjer se je v kratkem vključil v evropsko proizvodnjo, logično v tedanjem stilu neorealizma. Na bazi neke dokaj preproste detektivke je režiser ustvaril zgodbo, ki se dogaja v New Yorku in je dokaj nenavadna, seveda za tedanje filmsko ustvarjalnost. Njegova filmska kamera zapusti zaprte prostore filmskih studiov in kulisa in stopi na ulico, med ljudi, v vsakdanje, resnično življenje mesta, česar si do sedaj, posebno v Ameriki, ni upal noben režiser. Zaradi tega je kritika njegov skrajno življenjski film sprejela z navdušenjem.
- JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
- 11.00 OTVORITEV ČETIRTE KONFERENCE NEUVRSČENIH Prenos iz Alžira do 12 ure
- 16.00 SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU Prenos v barvah iz Beograda
- 18.40 FILM ZA OTROKE
- 19.10 OBZORNIK SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU
- 20:45 RISANKA
- 21.00 DNEVNIK
- 21.25 PROPAGANDNA REPORTAŽA S.O.S. - NOBILE
- 21.40 Italijansko - sovjetski film Režija: Mihail Kolotzov v glavnih vlogah: Claudia Cardinale, Peter Finch, Hardy Krueger, Sean Connery, Massimo Girotti in Mario Adorf. Nobilejeva odprava z balonom «Italia» na Severni tečaj leta 1923 je bila stvojevrstna senzacija, o kateri je podrobno pisal ves svetovni tisk. Potem ko se je balon zrušil, se je začelo zaporno, negotovo in nevarno iskanje preživelih. Le malo članov odprave je preživelo katastrofo, med njimi je bil tudi poveljnik balona in vodja odprave general Umberto Nobile. Preživele je odkril in rešil sovjetski letalolomilec.
- 23.35 POROČILA
- KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA
- 16.00 SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU Škoki v vodu za moške
- 19.30 PLOVANJE. FINALE Prenos iz Beograda
- 21.00 ŽIVLJENJE V ŽIVALSKEM VRTU Serijski film
- 21.15 POROČILA
- 21.30 BRAZILIJJA — Dokumentarni film Slavka Jančarja
- 22.30 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA
- 23.00 SVETOVNO PRVENSTVO V PLOVANJU VATERPOLO — Barvni prenos iz Beograda

TRSI A 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Upodane z vami; 13.50 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.30 Koncert; 18.45 Jazz; 19.10 figijena in zdravje; 19.20 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert; 21.15 Nove knjige; 21.50 Johnny Sax in njegov orkester; 22.05 Zabavna glasba.

TRST 12.10 Plošče; 12.15 in 14.30 Deželne kronike; 15.10 Poletni spored; 16.20 Pianist Nino Gardi; 19.30 Deželna kronika.

KOPER 7.30, 8.30, 12.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.10 Orkester Frlanegana; 10.00 Otroški kotiček: Prvi dan v šoli; 10.15 Z nami je...; 11.15 Priljubimo jim skupaj; 11.45 Orkester Casadei; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 14.40 Juke box; 15.00 Klavirske skladbe; 15.45 Parada plošč; 16.00 Orkester; 16.15 Današnji pevec; 17.00 Pisan spored; 17.40 Vrstoje se popevkarji; 18.00 Narodno zabavna glasba; 18.45 Leskovic. Etuda za veliki orkester; 19.00 Popevke; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Ritmi in godala; 22.00 Literarna oddaja; 22.15 Londonska filharmonija; 23.00 Pop jazz; 23.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.40 Ma; Puccinijeva «Manon Lescauts»; 11.30 Cetri spored; 14.00 Novejša ital. popevke; 15.00 Poletni program za mladino; 17.05 Sončnica; 18.55 Televizijska glasba; 19.25 Ravel, Respighi, Beethoven; 20.20 Serenada; 21.20 V. Caioli: «Ap-sni; 00.15 Plesni zvoki.

V KRIŽU UDARNIŠKO ZA SPOMENIK PADLIM

Poleg fizične sile udarnikov je bilo na delovišču tudi veliko mehanizacije

Osem Krizank je poskrbelo za partizanski golež udarnikom

še posnetek za spomin na uspešno množično akcijo

Križ, ki je bil v času narodno-osvobodilne borbe, razen skrajno redkih izjem, ves na strani Osvobodilne fronte in ki je del 250 borec, aktivistov in kakorkoli organiziranih ljudi, ter dal izredno velik krvni davak, saj je na seznamu padlih in pogrešanih nič manj kot 55 imen, se namerava dostojno oddolžiti spominu padlih tudi s spomenikom, ki ga bodo postavili sredi vasi in sicer na kraju, ki mu domačini pravijo «Na klancu».

Pred kakimi desetimi dnevi so na kraju izkopali že jarek za temelje, preteklo nedeljo pa se je že ob rani uri, med 6. in 7. jutraj zbralo na delovnem mestu 80 Krizanzov, 72 moških in 8 žensk, ki so se lotili dela, da so postavili betonsko osnovo za

postavitve spomenika. V jarku, ki je dolg 22 m in podlrgni meter širok stoji sedaj betonski temelj in podstavci, v katerega je bilo vgrajeno 60 kub. m betona. Preden so zabetonirali temelj, so skopali jarek podlrgni meter globoko do žive skale. K osemdesetim delovnim močem, kolikor se jih je zbralo v nedeljo na udarniškem delu «Na klancu», bomo dodali še to, da so Krizanci dali na razpolago še pet mešalcev betona, tri tovornjake in razno drugo mehanizacijo, na pomoč pa je prišlo tudi en Prosečan, ki je dal na razpolago tudi svoj tovornjak.

Vsem ko so moški opravljali svoje težiško delo «Na klancu» je osem žensk pripravljalo delavcem partizanski golež, tako da so ob 9. uri mogli postreči vsem s porcijo okusnega golaža, ki so ga želi udarniki zalili s kozarcem dobrega domačega vina. Ne smemo pozabiti še, da so Krizanci našli med svojimi ljudmi tudi elektrikaarje, vodovodne instalaterje, zidarje, praktično vse stroke, kar so jih potrebovali za delo.

Ob 11. uri je bilo delo že končano in tedaj se je tajnik pripravljalnega odbora v kratkem nagovoru zahvalil udarnikom in jih pozval še za nadaljnje delo, kajti odbor upa, da bo spomenik, za katerega je napravil načrt arh. Darij Jagodice, postavljen že spomladi prihodnjega leta, kvečjemu čez leto dni, torej septembra 1974.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne ukvarjajte se s finančnimi spekulacijami, pač pa s solidnim trgovanjem. Prejeli boste lepo ali bogato darilo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Bodite previdni in ne kažite prevelike odrezavosti do predstojnikov. Majhen spor v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) S svojo inteligenco boste uspešni rešiti težko vprašanje. Svoja čustva boste povezali s potovanjem.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Z uspehom boste opravili svoje naloge. Negativni tui vplivi pri sentimentalnih odnosih.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Imeli boste občutek, da je vaše delo nekoristno. Uprite se takšnemu razpoloženju. Prijeten večer.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Lotite se nekega tveganege posla, ker vam bo spodletel. Skušajte

se razvedriti v družbi druge osebe.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Važna sprememba v zvezi v vašim delom. Razumevanje s strani druge osebe vam bo v uteho.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) V katerem boste odgovorili na vam postavljeno vprašanje. Ne bodite prevec samojubni.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Zadovoljivi finančni uspehi vam bodo odprli nove poti. Ne kažite prevelike občutljivosti.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Zaradi vaše strokovne pripravljenosti boste uspešni pri težki nalogi. Umirjeno vzdruže v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Brzdajte svojo mrzlično dejavnost in se posvetite manjšim vprašanjem. Ne bodite ljubosumni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V svojem poslovanju boste morali premagati nekatere težave. Uresničile se bodo vaše želje.

Žolčni kamni odlično dražilo

NEW YORK, 4. — Govejji žolčni kamni so zadnje čase eno najbolj dragocenih surovin, kar jih Kanada iz ZDA izvažajo na najbolj vzhod. Priznava na Kitajsko in Japonsko. Po pisanju lista «Wall Street Journals» uporabljajo Kitajci in Japonci to «surovino» za pripravo raznih zdravil, pa tudi kot komponento nekaterih zelo učinkovitih spolnih dražil. Zaradi tega so Kitajci in Japonci pripravljali plačati žolčne kamne po kakršni koli ceni, praktično po ceni, ki jo ima zlato.

Zal pa je tega «blaga» zelo malo niti razpolago, saj so v vseh kanadskih klavničnih lani nabrali le za kilogram v vseh ameriških pa za dva kilograma žolčnih kamnov, kar nam z druge strani posredno pove, da ameriške kraje niso tako žolčne, kot so žolčni, ihtavi Američani.

PO PRVIH PLAVALNIH TEKMAH NA SP V BEOGRAJSKEM BAZENU

Niz svetovnih in evropskih rekordov po zaslugi plavalcev NDR, ZDA in SZ

Tudi Jugoslovani in Italijani prišli do državnih rekordov - V vaterpolu vedno težje za ZDA in ZRN

BEOGRAD, 4. - Vrsta svetovnih, evropskih in državnih rekordov je dala že prvem petim finalom pečet vrhunškega športnega dogodka. Veselilo se lahko vsi: ZDA in NDR, ki sta si precej bratsko delili kolajne, pa SZ, ki je ob porazu Burjeja le dobila državni rekord s Kriukinom, do Italijanov, ki jih je razočarala Calligrisova, so jim pa drugi prinesli državne rekorde, in Jugoslovani, pri katerih je Rudan popravil za 7/10 svoj rekord.

m prosto so zasedli prvi dve mesti z Montgomeryjem in Krumpolzem, vzhodni Nemeč Pyttel pa je bil 3. Tekma sama je bila precej zanimiva, zmagovalcev časa pa za 2 desetinki slabši od Spitzovega svetovnega rekorda. Razočaral je Svetelj Buro, ki se je zadovoljil s šestim mestom, sicer pa je ta plavalec dosti boljši na 100 m. Rudan je s časom 2'01"78 postavil nov jugoslovanski rekord, Linhart pa je preplaval progno v 2'02"57. Oba sta bila izločena že v kvalifikacijah. Ista usoda je doletela Italijana Cinguetija in Pangara, prvi pa je v 1'58"40 izenačil lastni državni rekord.

skupini s časom 1'10"97, Jugoslovani Divjak pa je bil z 1'10"16 prav tako izločen že zjutraj. Na 100 m hrbtno ni bilo problema: Matthes je zmagal z veliko prednostjo in je v zadnjih metrih celo demonstrativno zmanjšal hitrost, kar je povzročilo negotovnost občinstva. Na vsak način je vzhodni Nemeč dokazal, da še vedno nima nasprotnikov. Nenad in Predrag Miloš sta izpadla že zjutraj. Nenad je dosegel čas 1'01"04, Predrag pa 1'01"56.

1. NDR 4'16"44
2. ZDA 4'25"80
3. ZRN 4'26"57

SKOKI V VODO
KVALIFIKACIJE
Deska (3 m) - moški:
1. Di Biasi (It.) točk 605,04
2. Boggs (ZDA)
3. Strahov (SZ)

VATERPOLO
Nizozemska - V. Britanija 8:1
Romunija - Španija 10:4
Bolgarija - Grčija 4:4

VOĐNO SMUČANJE
BOGOTA, 4. - Svetovnega prvenstva v vodnem smučanju v Bogoti, ki se bo začelo 10. t.m., se bodo udeležili tudi trije predstavniki Italije: Terraziano, Hoffer in Merlo.

BOGS, 4. - V nedeljo bo v Gradšcu pri Gorici veliko mednarodno tekmovalje v hitri boji. Nastopili bodo tekmovalci iz Bolgarije, ČSSR, Poljske, Španije, Švice, Madžarske in seveda Italije. Tekmovalci bodo na razdalji 20 in 50 kilometrov.

ni, ki verjetno nima več tolikšne vzdržljivosti kot on. LONDON, 4. - Ameriški vreditelj Jerry Perenchio je ponudil Forremanu 5 milijonov dolarjev (skoraj 3 milijarde lir) za dvoboj proti zmagovalcu srečanja med Clayem in Nortonom. Angleški vreditelj Astaire bi v tem primeru odkupil televizijske posnetke dvoboja za 360 milijonov lir.

PORTILLO, 4. - Italijan Giuliano Besson je zmagal v smučarski kombinaciji za «Andriki Kandahar» v Portillu (Čile). Drugi je bil Plank (It.), 3. Corradi (It.), 4. Kono (Japonska) itd.

NOGOMET
FOGGIA, 4. - Italijanska nogometna zveza je danes sklenila preložiti tekmo Foggia - Juventus, ki bi morala biti na sporedu v nedeljo.

GORICA, 4. - V nedeljo bo v Gradšcu pri Gorici veliko mednarodno tekmovalje v hitri boji. Nastopili bodo tekmovalci iz Bolgarije, ČSSR, Poljske, Španije, Švice, Madžarske in seveda Italije. Tekmovalci bodo na razdalji 20 in 50 kilometrov.

PRED PRVO NOGOMETNO TEKMO ZA «MEMORIAL E. PUNTARJA»

ŽAROMETI NAD PROSEŠKIM IGRISČEM

Velika udeležba na slovesnosti - Igrišče je usposobljeno tudi za uradne nočne tekme - Nova najnost: tribune

Sinoči so na Proseku s kratko slovesnostjo prvič uradno prižgali žaromete, ki osvetljujejo tamkajšnje nogometno igrišče. To je prvo naše igrišče, ki je uradno usposobljeno tako za igranje nočnih tekem.

Slovesnost je začel tajnik Primorja Dami Tence, ki je spregovoril v slovesnosti, za njim pa je povzel besedo v italijanščini predsednik Sergij Cibic.

Približno 15 milijonov lir. Prosečani pa so večji del napeljav opravičili s prostovoljnimi delom in so s tem precej pomagali Primorju, da je lahko prišlo do razsvetljenega igrišča z nekoliko nižjimi stroški.

Slovesnost je začel tajnik Primorja Dami Tence, ki je spregovoril v slovesnosti, za njim pa je povzel besedo v italijanščini predsednik Sergij Cibic.

Slovesnost je prisostvovala nad 700 oseb, med katerimi so bili kot gostje tudi deželni svetovalec Drago Štoka, deželni svetovalec FIGC Salvadori, podpredsednik pokrajinskega odbora FIGC Fratze ter predsedniki športnih društev Rajko (Tabor - Sežana), Sedmak (Vesna), Lisjak (Kontovelj), Kralj (Primorec), Brass (Zarja), Rustja (Olimpija), Cimador (Aurisina), Lašič (Libertas Barkovlje), De Carl (Libertas Prosek), Pečenik (Breg).

Pri tem pa zopet ne moremo mi ugotoviti, da je proseksko igrišče res dobilo novo pridobitev, vendar najpotrebnejša še vedno ni. Breg tribun, za katere so oblasti že zdavnaj dale zagotovilo, da jih bodo zgradile, res ni mogoče privabiti ob rob igrišča večjega števila gledalcev. Prav sinoči smo lahko videli, da s postavitvijo tribun na prosekem igrišču ne bo več mogoče dolgo odlašati.

Skupna vrednost razsvetljave je približno 15 milijonov lir. Prosečani pa so večji del napeljav opravičili s prostovoljnimi delom in so s tem precej pomagali Primorju, da je lahko prišlo do razsvetljenega igrišča z nekoliko nižjimi stroški.

Danes bo ob 20.30 na sporedu druga tekma turnirja med Vesno in prosekem Libertasom. B. R.

DANAŠNJI SPORED

Finali
skoki s trimetrse deske - moški
200 m prosto - ženske
400 m mešano - moški
100 m hrbtno - ženske
100 m prsno - ženske
4x100 m prosto - moški
VATERPOLO (izločitve)
A skupina
Velika Britanija - Mehika
Nizozemska - Avstralija
Sovjetska zveza - Jugoslavija
B skupina
Romunija - Madžarska
Italija - Izrael
C skupina
ZDA - Grčija
Zah. Nemčija - Bolgarija

SP DANES NA TV

16.00 - 18.00 moški skoki s trimetrse deske (1. IT in JU)
19.30 - 20.30 200 m prosto ženske, 400 m mešano ženske, 100 m prsno ženske, 4x100 m prosto moški (2. IT in JU)
21.30 - 22.20 vaterpolo: Sovjetska zv. - Jugoslavija (JU)

IZREDNO ZANIMIVA JE BILA TUDI ŠTAFETA 4x100 m MEŠANO ŽENSKO. NDR JE ZMAGALA S SVETOVNIM IN EVROPSKIM REKORDOM 4'16"84, OSTALE EKIPJE PA SO SE BORILE TAJNO KEK POSEBEJ: ZDA SO BILE DRUGE Z 9" ZAOSTANKA PRED ZRN. V PRVI IZMENI JE VZHODNA NEMKA RICHTERJE DOSEGLA TUDI EVROPSKI IN SVETOVNI REKORD NA 100 M HRBTO S ČASOM 1'04"99.

V vaterpolu je do presenečenja prišlo že včeraj zvečer, ko so ZDA izenačile tudi z ZRN in se znašle v slabem položaju. Kmalu bi jim danes pomagala Grčija, ki je tekmo z Bolgarijo zaključila pri 4:4, zaradi napake pri sodniški mizi (ure niso ustavljali med prekinitvami) pa bodo morali tekmo ponoviti. ZRN je nato zgubila s Kubo in se dokončno poslovila od tekmovalja. Jugoslovija je zanesljivo odpravila Avstralijo, čeprav z igro, ki ne obeta nič dobrega. Prelahko vodstvo in pa mnoge menjave so slabo vplivale na domačino, ki na te tekme niso vzeli resno. Jugoslovija, SZ, Madžarska in Italija so sicer že v finalu, kot tudi Kuba. V C skupini manjka še eno ime, Bolgarija pa ima sedaj precej lahko delo.

NOGOMET

FOGGIA, 4. - Italijanska nogometna zveza je danes sklenila preložiti tekmo Foggia - Juventus, ki bi morala biti na sporedu v nedeljo.

GORICA, 4. - V nedeljo bo v Gradšcu pri Gorici veliko mednarodno tekmovalje v hitri boji. Nastopili bodo tekmovalci iz Bolgarije, ČSSR, Poljske, Španije, Švice, Madžarske in seveda Italije. Tekmovalci bodo na razdalji 20 in 50 kilometrov.

13. slovenske športne igre Pravilnik tekmovalja s kajakom

- 1. Tekmovanje organizirajo taborniki Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice.
2. Tekme bodo pri kontovelskem pristanu, dne 13. septembra od ob 14. ure dalje.
3. Vpisovanje do neposredno pred startom.
4. Tekmovanje je za posameznike, predvidene pa so kategorije: a) člani in mladinci (letnik 1954 in starejši) b) naraščajniki (letnik 1955 in mlajši) c) ženske (vsi letniki)

HOKEJ NA KOTALKAH

LIZBONA, 4. - Španija je sinoči osvojila naslov mladinskega evropskega prvaka v hokeju na kotalkah. V zadnjem kolu je premagala ZRN s 4:1, medtem ko je Portugalska, drugouvrščena na končni lestvici, premagala Italijo s 4:3. Končna lestvica: 1. Španija 11 točk; 2. Portugalska 10, 3. Nizozemska 8, 4. Italija 5, 5. Švica in Francija 4, 7. ZRN 0.

BEZBOL

BOLOGNA, 4. - V tekmovalstvu za medcelinski bezboljski pokal je Nikaragva premagala Argentino z rezultatom 5:2.

V OKVIRU LETOŠNIH 13. ŠŠI

Drevi štafetni tek Opčine-Bazovica

Sodelovalo bo več kot 200 tekačev iz dvanajstih društev

SD Poret bo v okviru letošnjih ŠŠI priredil drevi štafetni tek na progi Opčine - Bazovica. S tem tekmo želimo naša športna mladina počastiti spomin vseh tistih, ki so darovali svoja življenja v NOB. Pred začetkom teka bodo predstavniki ZSSDI, SD Poret in drugih društev, ki sodelujejo v tem teku, položili vence na spomenik bazovških žrtv.

Proga teka samega bo vodila, kot smo že omenili, z Opčin, od koder bo krenila ob 20.30 z dvorišč Prosvetnega doma po UL Hierostorio, UL Čardi in nato po Bazoviški cesti skoz Trčbe in Padrice do bazoviške cerkve, kamor bodo tekači predvidoma prispeli okrog 21. ure. Proga meri skupno 8,200 km in je razdeljena na dvanajst odsekov. Vsak odsek bo meril približno 400 m, nekateri (prvi, peti, sedmi, sedemnajsti, osemnajsti in devetnajsti) so nekoliko daljši, nekateri (drugi, četrty in deveti) pa krajši. Za sodelovanje pri tem teku se je prijavilo dvanajst društev, in sicer Adria, Bor, Kontovelj, Rod Modrega vala, Zarja, Kras, Polet, Cankar, Slovenski tržaški skavti, Primorec, Skamperle in Gaja. Skupaj bo sodelovalo na tem teku torej približno 240 tekačev.

OBVESTILA

Šahovski odsek kulturnega krožka Devina - Štivan priredi (za svoje člane) v društvenih prostorih v Devini jutri, 6. septembra z začetkom ob 20.30 simpatično z enim najboljših šahistov iz Trčbe (s kandidatom za državnega mojstra) Giorgiom Gasserjem.

ZSSDI iskreno čestita svoje mu referentu Gopiju Furlanču in njegovi soprogi Sonji ob rojstvu njihovega prvorojenca Dejana, ki ga materje zvezo v življenje vse najboljše.

PADALSTVO

PORTOROŽ, 4. - Na mednarodnem padalskem tekmovalju za «Pokal Jadrana» na letališču v Sečovljah so danes dopolnili padalci desetih držav skakali v drugi in tretji seriji skokov iz višine 1500 metrov. Zares odlično pripravljeno tekmovalci Sovjetske zveze so s skoki v samo središče zmagali tudi v tej drugi disciplini tekmovalnega programa. Druga je bila B ekipa Sovjetske zveze, tretje mesto pa so zasedli padalci Bolgarije.

REZULTATI PLAVANJE (finali)

Table with 2 columns: Rank and Name/Time. 200 m prosto - moški: 1. Montgomery (ZDA) 1'53"02, 2. Krumpolz (ZDA) 1'53"61, 3. Pyttel (NDR) 1'53"97. 200 m mešano - ženske: 1. Hubner (NDR) 2'20"51, 2. Ender (NDR) 2'21"21, 3. Hedy (ZDA) 2'23"84. 100 m prsno - moški: 1. Hencken (ZDA) 1'04"02, 2. Hjukin (SZ) 1'04"61, 3. Taguci (Jap.) 1'05"61. 100 m hrbtno - moški: 1. Matthes (NDR) 57"74, 2. Stamm (ZDA) 58"77, 3. Wanja (ZDA) 59"08. Štafeta 4x100 m mešano - ženske: 1. Montgomery (ZDA) 1'53"02, 2. Krumpolz (ZDA) 1'53"61, 3. Pyttel (NDR) 1'53"97.

TUDI TAKO POJMUJEJO ŠPORT V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

ŠPORT JE LAHKO ZA MARSIKOGA VELIKA ŽIVLJENJSKA AFIRMACIJA

Košarka v svojem razvoju še ni dosegla vrhunca

Naš znani košarkarski trener Branko Laković nam je po svojem povratku iz ZDA pripravil še en prispevek o svojem bivanju v domovini košarke, katerega danes pribujemo. Dan odhoda v Suffieldu. Zlostni obrabi mladih tečajnikov so jasno kazali, da je odhod grenak. Vsi na tečaju (trenirji, tečajniki, sam Oscar Robertson) so se na Campusu družilo počutili. Ustvarila se je velika družina prijateljev. Zame je bil odhod še težji. Moral sem se ločiti od izrednih košarkarskih učiteljev, iskrenih prijateljev, predvsem pa sem se moral ločiti od velikega košarkarja in človeka Oscarja Robertsona, ki mi je bil predvsem v zadnjem tednu velike prijatelj.

Robertson: «Vedeti moraš, da je pri nas košarka zelo priljubljen šport. Za marsikatero fanta, posebno za revne fante, je prav šport življenjska afirmacija.» «V redu, toda le za določeno skupino ljudi. Tu na tečaju pa so prav vsi trenirali... kot nori!» «To pa so naše delovne navade. Ne vem, kako je pri vas v Evropi. Tu, ko se lotiš športa, deliš šport in delaš zelo resno. Ni uspeha brez resnega dela, velike volje in ambicije. Poznaš ti človeka, ki nič ne dela in nato uspe?» Pomislil sem: «Poznam jih stotine...» NOVE DIMENZIJE V KOŠARKI «Oscar, prejšnji teden sem bil v Springfieldu. Ogledal sem si profesionalno tekmo. Za moje pojme je bilo to nekaj čudovitega. Mislim, da je to sploh višek v košarki. Je torej košarka v NBA dosegla svoj cilj? Se odpirajo košarki nova obzorja?» Robertson: «Košarka še ni dosegla svojega konca, ker se tudi ta igra razvija s človekom in z zgodovino človeka. Ko so v ZDA komaj začeli gojiti košarko, je bila ta igra počasna, vse preveč studirana. Nato se je ritem igre povečal. Obramba so postale neizprosnost. Z metom iz skoka in s protinapadom ter z velikimi branilci, kot sta Bill Russel in Wilt Chamberlain, je košarka prabivala v haletu na tisoče ljudi. Mislim, da je košarka priljubljena, ker je moderna, aktualna.» «Torej, košarka bo v bodoče ubrala nove poti?» «Težko je reči, katere poti bo ubrala. Gotovo je, da se bo individualna tehnika posameznikov še izboljšala, ker so delovni pogoji boljšji in ker izkušnje rastejo. Medtem ko smo v napadu že dosegli velik odstotek uspešnosti, pa tega ne moremo reči za obrambo. In prav v tem vidim razvoj košarke v bližnji bodočnosti: obramba bodo boljše, s tem pa bo spektakel nespremenjen.» «Kdo je bil najboljši košarkar vseh časov?» «Bob Cousy, ker je prvi uvedel v košarko ribca, torej igralo in sem prepričan, da bi s svojo igro lahko tudi danes igral v NBA.» «Kdo pa je najboljši trener?» «Red Auerbach, trener Boston Celtics.» «Poznaš evropsko košarko?» «Zal, le malo. Poznam Aleksandra in Sergeja Bečova. Gledal sem finalno tekmo po TV v Münchnu med SZ in ZDA. Američani so zelo slabo igrali.» «RAD BI PONOVRNO OBNISKALO SLOVENIJO.» «Svoj prvi veliki uspeh si doživel na olimpijskih igrah v Rimu, leta 1960. Si se kdaj kasneje vrnil v Evropo?» «Dvakrat. Prvič smo, mislim, pred petnajstimi leti, z ekipo Boston Celtics opravili kratko turnejo po Evropi. igrali smo na Poljskem, v Jugoslaviji in Turčiji.» «Si bil v Sloveniji?» «V Ljubljani in na Bledu. Bilo je krasno. Rad bi se vrnil kot turist v te kraje.» Oscar Robertson, 33 let star, 12 let zaporedoma «All star» v profesionalni ligi NBA, član «superstar» ekipe vseh časov (Bob Cousy, Roger Mikan, Bill Russel, Wilt Chamberlain, Oscar Robertson, Jerry West) se je poslovil: «Videli se bomo prihodnje leto, morda v Evropi.» Pozdravili so me tudi ostali prijatelji, tečajniki, trenerji. Dospel sem v New York, vstopil sem v letališko halo družbe Alitalia. Prvo besedo, ki me je siloboljšala, je bil pozdrav med Milančanoma: «Buonasera, avvocato!» Pomislil sem: «Res, drugačna mentaliteta.» Branko Laković

OB STARTU V PRIMORSKI NOGOMETNI LIGI

LETOŠNJA KONKURENCA DOSLEJ NAJMOČNEJŠA

Tudi tekmovalna določila so letos zelo stroga

V nedeljo so startali nogometaši Primorske v enotni ligi. Letos je liga najmočnejša doslej. V njej nastopa 13 klubov, med njimi prvič Breda in Vodice iz Sempasa, medtem ko se je Piran vrnil iz zahodne cone slovenske lige. V višje tekmovalni panjo napredoval laniški prvak Tabor iz Sežane. Letošnje tekmovalne vodje koprska nogometna podzveza. Vsi klubi morajo imeti obvezno mladinsko in pionirsko ekipo. Letos je režim tekmovalne zelo strog. Namreč že po dveh javnih opominih igralcev ne sme nastopati na eni tekmi. Poleg sodnika na tekmi pa lahko igralec letos prvič kaznuje tudi delegat tekme. Klubi morajo imeti tudi prosojce za sodnike in gostujočo moštvo. Tudi letos vsi klubi igrajo na svojih igriščih. Tako Hrvat in še nadalje na Tolmaju kot gostje, ki letos prvič tekmujejo v primorski ligi, pa vse edomeče tekme igra v Novi Gorici, na pomožnem igrišču. Objublja pa, da bodo že v prihodnji sezoni igrali na domačem, Renčani s poletni popolnoma prenovili igrišče in bodo tako jeseni gostovali v Novi Gorici na glavnem igrišču, nekaj tekem pa bodo odigrali tudi v Mirnu.

Povrnilo se nekoliko na tekmovalno plat. Kot se vidi iz rezultatov v predtekmovalni obdobju so se vse ekipe dobro pripravile. Med favorite lahko štejemo Piran, Proleter, Bilje, Renče. Preseneč pa lahko še kdo drug. Največ možnosti pa imata vsakokor Piran, ki se bo hotel že v naslednji sezoni vrniti v slovensko consko ligo in pa postojški Proleter, ki je že lani za las zgubil prvo mesto. Omeniti moramo, da se je dobro odprelo tudi moštvo iz Bilje, medtem ko startajo Renčani nekoliko oslabiljeni, z močno spremenjeno ekipo. Odšli so: Pancev iz Bilje, Kavčič iz Vozila, Simčič pa je prenehal igrati. Pristavili so naslednji igralci: Zelinček in Krivec, bivša igralca Salonita iz Anihovega, Rebec iz Adrie, Ivančič iz Tolmaja ter nekaj mladinov. Na koncu posredujemo še izjavi predsednikov nogometnih klubov Renč in Bilje: Branko Turel - TVD Partizan Renče: «Po lanskim uspešni sezoni se za letošnje najboljše pripravili. Tarejo nas poškodbe, tako da nismo mogli uigrati moštva. Na srečo imamo v prvih kolih lažje nasprotnike in bomo v sredini prvenstva znatno močnejši. Zadolovili bi bili, če bi obdržali lansko uvrstitev, to je tretje mesto.» Jože Ušaj - NK Bilje: «Letos prvič tekmujejo tudi z mladinci, kar je za nas zelo pomembno, saj bomo tako lahko črpali igralce iz lastnega kadra. Dogradili smo tudi stalniško s skupnimi silami, to je, pomagali so z udrarniškim delom tudi mladi in starejši vaščani. Pomemben delež pa so prispevale tudi gospodarske organizacije ter krajevna skupnost. Pred tekmovalnim smo dobro pripravljene in pričakujemo, da se bomo tudi dobro uvrstili.» Igor Vardi

MOD. PETEROBOJ

BERLIN, 4. - Michel Colladent, 20-letni francoski vojak, je osvojil naslov svetovnega mladinskega prvaka v modernem peteroboju. Drugi je bil Amerikanec McCormick, 3. pa Francoz Cortes. Med ekipami je 1. mesto zasedla Francija, 2. ZDA in 3. Zahodna Nemčija. *** LONDON, 4. - Jutri se bo začelo svetovno prvenstvo v modernem

«JADRANSKI POKAL»

Danes bodo na sporedu skupinski skoki na cilj iz višine 1000 m

je pomenilo, da je bil velik mojster, takšni pa samo vzbujajo občudovanje. Pred sodiščem je bilo več visokih oficirjev in državnih funkcionarjev, o aferi so potekale razprave v rimskem parlamentu, v središču vsega pa je bil Vizzini. To mu je zagotovilo avtoriteto v vsej pokrajini in postal je znan na celotnem otoku. Po prvi svetovni vojni je ustanovil «zadrugo bivših vojakov in povratnikov», predsednik ene največjih zadrug pa je postal njegov brat duhovnik Don Salvatore Vizzini, medtem ko je njegov nečak postal direktor te zadruge. Zadruga je bila samo navidezna, kmetje so bili pravzaprav njegovi sužnji, ker pa je bila to zadruga, je uživala nekatere ugodnosti od države, to pa je izkoristil Vizzini. Prva leta ni imel nihče poguma, da bi se tožil, ko pa je vendar do tega prišlo, se je zadeva vlekla po sodiščih dvajset let dokler ni postala brezpredmetna, ker so vsi tožitelji prispeli pod zemljo na «skrivnosten način.» Seveda, Don Calogero Vizzini je imel tudi nepravilne, in to v obdobju fašizma, a ne morda zato, ker bi bil morda protifašist iz prepričanja. Resničen član mafije ima samo eno prepričanje, samo eno idejo in ideologijo, to pa je ideologija mafije. SEF MAFIJE PREJME FAŠISTIČNO ODLIKOVANJE Don Calò je namreč nameraval sodelovati s fašizmom in Mussolinijem. Kako je to bilo, o tem ne pripoveduje zgodovina fašizma. Ko je leta 1922 Mussolini inšceniral svoj zmagovit pohod na Rim (kar je bilo v bistvu komedija, ker so vrata Rima in oblasti Mussoliniju že takoj odprli kralj, vojska in buržoazija!), sta v tem «pohodu» sodelovala tudi dva odreda članov mafije, ki jih je bil odposlal Don Calò. Hotel si je pridobiti zaslug za novo režim. No, toda to še ni bilo vse. Zgodovina je zapisala, da je Don Calò še pred «pohodom na Rim» nekajkrat prihajal v Milan k Mussoliniju in imel z njim pogovore na sedežu fašizma v Via Cannobio. Takrat se

SPECTATOR: 10. MAFIJA VČERAJ in DANES

Bil je tudi ljubitelj bogate mize. Znal je prirejati fantastične pojedine, pa tudi sam je rad veliko jedel, še posebej meso, in je bil zanj obrok treh kilogramov kuhane govedine samo uvod k samemu kosilu. V marsičem se je zelo razlikoval od svojega predhodnika Dona Luciana - «trdega». Bil je jovialen, bonvivant, toda to nas ne sme nikakor zapeljati na misel, da mafija pod njim ni bila mafija in da za jovialnostjo ni bilo tudi resnične mafijske odločnosti in okrutnosti. Prav pod njegovo vladavino, še posebej v prvih letih, je mafija izvršila na tisoče umorov, najrazličnejše spletke in rope fantastičnih razsežnosti. Don Calogero Vizzini je imel srečno obdobje v času prve svetovne vojne in neposredno po njej. S svojo skupino članov mafije je nagrabil veliko, ko je špekuliral z rekvizicijo živine za vojsko. Vojski je dobavljali živine kolikor jo je hotela, dobival je dobro ceno, toda podtaknil je tudi veliko živine, ki jo je bila kradla njegova skupina. To so na koncu tudi odkrili, pa je prišel še enkrat pred sodišče, toda, spet ni bilo dokazov... «Celotna afera s procesom, ki se je tako končal,» piše Pantaleone, «je bila samo koristna Vizziniju, katerega ugled je potem še bolj narasel. Najbolj je vplival sodni pravdorek, da so Vizziniju oprostili zaradi pomanjkanja dokazov. To pa

celo na svojo hišo v Villabi napisal z ogljem to geslo - Post fata resurgo! Prefekt Cesare Mori pa je medtem začel z akcijo na drašičen način. Zadele so se velike aretacije vseh tistih, za katere so mislili ali sumili, da v posameznih krajih in območjih vodijo konspirativno organizacijo mafije. Niso veliko izbrali, pa so pri tem nastradali tudi številni, ki niso imeli z mafijo nobene zveze. Mori je poslal na stotine in tisoče ljudi v konfinacijo na otok ali pa v jetnišnice. Dogajalo se je, da so se pred sodiščem znašli skoraj vsi moški iz kakega kraja. Pogosto so bile celo največje sodne dvorane premajhne za prostem. Mori je bil energičen, vendar so se dogajale tudi čudne stvari. Še naprej je vladal «zakon molka». Nihče, niti člani mafije, niti tisti, ki to niso bili, ni hotel pred sodiščem govoriti in vsi so rajši pristajali na sleherno kazen, kot da bi povedali kaj, kar bi jih stalo glave, pa čeprav v jetnišnici, kajti človek tudi v jetnišnici ni bil varen pred mafijo. Bil je seveda zajet tudi bivši Mussolinijev prijatelj in finančier Don Calogero Vizzini, šef sicilijanske mafije, pezoza da novata. Seveda sta tako Mussolini kot Mori dobro vedela, kdo je, toda iz formalnih razlogov so morali imeti proti njemu dokaze in priče. Proti njemu so inšcenirali dva procesa, obojnaka pa mu je pripisovala tudi serijo umorov, toda, po stari siciljski tradiciji, ni bilo niti ene same priče, ki bi bremenila Don Calogera! Le kdo bi si to sploh upal! Bil je obsojen samo na dve leti konfinacije in poslan z otoka na polotok, v pokrajino Matero. Seveda pa ni v konfinaciji pasel lombe. Zelo spretno je držal vse niti do «zakopane» mafije v domovini in se ukvarjal, kot poprej, z zadevami zemlje. Ni si več nabavljati zemlje na Siciliji, da bi ne bodlo v oči, temveč na območju Chianciana in to za nekaj desetlin milijonov lir. (Nadaljevanje sledi.)

je zavezal «duceju», da bo financiral tisto veliko kolono fašistov, ki bo z juga, iz Kalabrije in s Sicilije, korakala na Rim pod vodstvom «kvadrumvira» in Mussolinijeve desne roke Michela Bianchija. Tista dva odreda članov mafije sta bila samo del omenjene kolone. Zahajal je tudi v hišo Benita Mussolinija in je bil prijatelj njegove žene Rachele. Don Calogero Vizzini je vse to počel, da bi izkoristil fašistični režim in z njim delil oblast na Siciliji kot se mu je to bilo posrečilo poprej z liberalnim režimom. Nasprotno pa ga je Mussolini izkoristil, kasneje pa je vstal proti njemu. Ni bil namreč voljan deliti oblast še s kom, pa tudi z mafijo ne. Čutil se je tolikaj močnega, da je bil prepričan, kako si lahko pokori Sicilijo tudi brez mafije. Seveda, bila mu je na poti, utegnula pa bi mu postali tudi zelo nevarna v primeru kake krize, ker bi v takšnem slučaju zagotovo prešla na stran možnih nasprotnikov Mussolinija, da bi se vlekla v nož režim. Zato je leta 1926 Mussolini napovedal svojo «plemenito» akcijo: osvoboditev Sicilije izpod pogubne mafije! Seveda je blefiral. To je bila akcija neke bande proti drugdi. Mussolini je na Sicilijo poslal svojega prefekta Cesara Morisija, ki je bil znan kot «človek močnega roka». Izkazal se je bil v operacijah proti protifašistom. Mori je prejel polna pooblastila. Ko je Don Calogero Vizzini, šef siciljske mafije, spoznal, da je Mori nevaren in da je Mussolini prešel v ofenzivo, je sklical svoj tribunale dei novanta, to je, vse poglavarje mafije in sklenjeno je bilo, da se zadeve lotijo s posebno taktiko: brez nasprotnega udarca. Bitke ne bodo sprejeli, pustili bodo Mussolinija, da se zadovolji in da naj delno celo uspe, toda glavnina se bo «zakopala», pritažila in čakala na svoj čas. Don Calò, ki ni bil solan in ni znal latinščine, je takrat izgovoril geslo, ki se ga je bil naučil od svojega brata kanonika: «Posti fata resurgo!» Čakali bodo na vstajenje. Uporniško je

